

Respons

Irak: Utsatte grupper: Mandeere i Bagdad

Problemstilling/spørsmål:

Situasjonen for den religiøse minoriteten mandeere i Bagdad.

Generelt om mandeerne

Mandeerne har tradisjonelt bodd spredt i små lokalsamfunn langs de store elvene Eufkrat, Tigris og Shatt al-Arab, og i storbyene Bagdad og Basra, uten noen tydelige befolkningskonsentrasjoner eller sentra. I løpet av de siste hundre år skal det imidlertid ha funnet sted en gradvis urbanisering. Utover dette er det likevel sprikende opplysninger om hvor hovedtyngden av mandeerne bor i dag. UNHCR (2008) opplyser at de fleste holder til i våtmarksområdene i det sydlige Irak, og at et lite miljø av mandeiske sølvsmedfamilier holder til i Bagdad.

Ifølge den USA-baserte mandeiske menneskerettighetsorganisasjonen Mandaean Associations Union (2008) lever imidlertid flertallet nå i Bagdad, Basra og al-Amarah (i Maysan-provinsen). De fleste skal være velstående, og de arbeider for det meste innen gullsmedbransjen og frie yrker.

UNHCR (2009, s. 177) opplyser at mandeerne fortsatt er truet av ekstreme islamister. Stillingen deres er desto svakere fordi de er få og har derfor ikke noe stort miljø som kan forsvare dem. De mangler dessuten stammenettverk og lever spredt i små grupper. I tillegg er de, som det påpekes av Deutsch (2007), pasifister der religionen forbyr dem å bære våpen under enhver omstendighet.

Den USA-baserte mandeiske paraplyorganisasjonen Mandaean Associations Union (2009) oppgir at det pr. 2009 er ca 5000 mandeere igjen i Irak av en befolkning på mellom 60 000 og 70 000 i 2003. Iht. UNHCR (2008) har antallet imidlertid ikke oversteget 30 000.

Som minoritetsreligion har mandeerne blitt angrepet av både shia- og sunni-ekstremister. Antallet overgrep skal ha økt så sent som mellom januar 2007 og februar 2008. Mandeerne skal, i tillegg til å ha vært svært utsatt for vold og drap, pga. generell velstand ha vært særlig utsatte for kidnapping med sikte på pengeutpressing. Et annet overgrep som skal ha rammet mange, er tvungen konvertering til islam. Mange familier som har flyktet skal ha fått sin bolig

Respons **Irak: Utsatte grupper: Mandeere i Bagdad**

og/eller forretning ulovlig overtatt av andre. Anmeldelse av forholdet til politiet har enten ikke ført til etterforskning, eller i noen tilfeller i stedet medført drapstrusler.

Mandeere i Bagdad

Det er ikke funnet tall for hvor mange av de gjenværende irakiske mandeerne som bor i Bagdad. Mandaean Associations Union (2008) nevner al-Doura, al-Khadamiya og al-Sidiya som bydeler der det bor mandeere. Av deres oversikt over drap og kidnappinger, fremgår det i hvilken bydel eller strøk overgrepet skjedde i: al-Rusafa, al-Shurta, al-Mansour, al-Gadeda, Khadra, Sadr, al-Shaab, al-Eallam, al-Mekanik, al-aAmeria, al-Baya, al-Amel, al-Saidiya og Abu Disheer.

De fleste som bodde i Bagdad skal i 2006 ifølge AFP (2006) ha rettet felles forespørsler til kurdiske regionale myndigheter om å gi dem generell beskyttelse i Kurdistan-regionen. Dette har trolig neppe ført frem, da det i ettertid ikke synes å ha blitt rapportert om noen omfattende flytting dit, men snarere om at de fleste av de som har forlatt sine bosteder har reist til Jordan eller Syria (Mandaean Associations Union 2009).

Blant Iraks gjenværende mandeere ser det ut til at flertallet av overgrep har blitt begått mot de som bor i Bagdad. Det fremgår av MHRG's rapport (2008) at av 39 drap på mandeere i 2007, fant 22 sted i Bagdad. Av 44 kidnappinger fant 30 sted i Bagdad.

I et opprop til den irakiske regjeringen viser Mandaean Associations Union (2009) til at anslagene mot mandeerne fortsatt pågår, og at tre mandeiske gullsmeder ble drept i sine butikker i Bagdad 19. april.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Referanser

- AFP (2006, 5. juli). Iraq's minority Sabeen-Mandeans seek Kurdistan safe haven. *AFP*. Tilgjengelig via Kurdistan Regional Government <http://www.krg.org/articles/detail.asp?smap=02010200&lngnr=12&asnr=&anr=12099&rnr=73> [lastet ned 14. juni 2009]
- Deutsch, N. (2007, 6. oktober). Save the Gnostics. *The New York Times*. Tilgjengelig fra http://www.nytimes.com/2007/10/06/opinion/06deutsch.html?_r=1 [lastet ned 14. juni 2009]
- The Mandaean Associations Union (2009, 20. april). *Save the Mandeans of Iraq*. Morristown, NJ: The Mandaean Associations Union. Tilgjengelig fra <http://www.mandaeanunion.org/HMRG/Save%20the%20Mandeans%20in%20Iraq.pdf> [lastet ned 14. juni 2009]

Respons Irak: Utsatte grupper: Mandeeere i Bagdad

- The Mandaean Assosiations Union (2008, mars). *Mandaean Human Rights Annual Report*. Morristown, NJ: The Mandaean Assosiations Union. Tilgjengelig fra <http://www.mandaeanunion.org/HMRG/Mandaean%20Human%20Rights%20Annual%20report-March%20%202008.pdf> [lastet ned 14. juni 2009]
- UNHCR (2009, april). *UNHCR Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Iraqi Asylum-Seekers*. Geneve: UNHCR. Tilgjengelig via UNHCR Refworld <http://www.unhcr.org/refworld/docid/49f569cf2.html> [lastet ned 14.6.2009]
- UNHCR (2008, april). *World Directory of Minorities and Indigenous Peoples - Iraq: Sabian Mandeans*. Geneve: UNHCR. Tilgjengelig via UNHCR Refworld <http://www.unhcr.org/refworld/topic,463af2212,49747f152,49749d0828,0.html> [lastet ned 14. juni 2009]

© Landinfo 2009

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.